

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnistvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod žez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENEK

Inserati:

Enostop. petlitv. (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvemski nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Upraviškega telefona štev. 188.

Samostojna Galicija.

Dunaj, 28. sušca.

Danes je zbornica končala razpravo o nujnih predlogih vsenemških poslancev glede samostojne Galicije. Predlagatelji sami ne vedo, kaj naj bi storili z Galicijo. Rusom je ne privoščijo, Prusom še manj, ker so pruski Poljaki že sedaj neprebavljiv kamen v nemškem želodcu. Zedinjena Poljska jim še manj ugaja, ker bi ovirala vsenemški »Drang« proti vzhodu. Kaj torej ž njo? Poljski poslanci naj pobere šile in kopita ter v Galiciji gospodarijo po svoji volji. Posl. Wolf je celo tako radodaren, da jim obljubi na leto vsaj dva milijona za domače potrebe. Vsenemški račun pa ne velja. Poljaki naj namreč dobijo posebno delegacijo v avstrijskem parlamentu, kakor Hrvatje v ogrskem, in posebnega ministra v kabinetu. Ako pa imajo Hrvatje in Srbi v banovini 40 delegatov v ogrskem državnem zboru, mora jih Galicija dobiti vsaj 90, torej dva več, nego po vladnem načrtu za vol. reformo. In ti naj bi sodelovali v skupnih državnih zadevah. Izprememba državne ustave pa je skupno vprašanje, torej je vsenemški predlog le udarec v vodo, demonstracija, s katero hočejo preprečiti vol. reformo. Četudi so Poljaki večinoma in vsi konservativni veleposestniki protivniki vladnemu načrtu, vendar ne razumemo, da morejo glasovati za nujnost vsenemškega predloga. Nikdar bi ne sanjali, da se vprežejo Poljaki in veleposestniki v vsenemški voz, ki ga vodi Schönerer v Berolin. Poljaki sicer zatrjujejo, da hočejo le večjo deželno avtonomijo.

Slovenci se sicer ne ogrevamo za širšo deželno avtonomijo, dokler niso zakonitim potom zavarovane narodne manjšine v posameznih deželah, navzile temu bi se ne čudili Poljakom, ko bi sami zahtevali popolno avtonomijo Galicije. Ker pa Vsenemci odkrito izjavljajo, da hočejo s samostojno Galicijo preprečiti slovansko večino v zbornici, je poljska taktika naravnost izdajstvo ostalih Slovanov. Sedaj pač razumemo besede znane poljskega profesorja, ki jih je zapisal v neki knjigi. Jaz sem poljak, a ne Slovan! Neverjetno, a resnično! Sicer pa so taki Poljaki jako redke bele vrane. Četudi gredo Poljaki glede vol. reforme svojo pot, s tem ni še pretrgana slovanska vzajemnost v zbornici v narodnih vprašanjih.

Dr. Kramar je kot prvi današnji govornik izrazil začudenje, da podpirajo Vsenemce one stranke, ki se imenujejo državno ohran-

jujoče. Vsenemci so lahko ponosni na to pripravo. Vsenemški predlog je demonstracija in intriga proti vol. reformi. Poljaki in veleposestniki hočejo glasovati za nujnost, da se vede da bode predlog že v odseku pokopan. Poljaki bi izdali ostale Slovane v Avstriji, ko bi glasovali za vsenemški predlog, ki hoče preprečiti slovansko večino v zbornici. Vsi Slovani so avtonomisti. Državni zbor naj se razbremení, razširi naj se delokrog deželnim zborom, obenem pa zavarujejo narodne manjšine. Potem je mogoča narodna sprava v državi.

Grof Dzieduszycki izjavi v imenu poljskega kluba, da zato glasujejo za vsenemški predlog, ker hočejo spraviti na dnevni red revizijo državne ustave. S to revizijo naj se zagotovi deželna in narodna avtonomija, da vsled splošne vol. pravice ne izginejo zgodovinske posebnosti avstrijskih kronovin. Ta izjava pa nikogar ne prepriča, da bi morali Poljaki glasovati za vsenemški predlog.

Grof Stürgkh je potrdil našo misel, ker je izjavil v imenu ustavovernih veleposestnikov, da more vsenemški predlog preprečiti slovansko večino v zbornici.

Rusinski poslanec Wassilko je odločno govoril proti predlogu.

Dr. Stransky je kot glavni protigovornik naglašal:

Vsenemški predlog ima dva namena, in sicer hočejo Vsenemci preprečiti volilno reformo ter razdvojiti Slovane. Toda to se jim ne posreči, ker Poljaki vendar ne bodo jemali daril od Schönererja in Wolfa. Ta predlog je podoben onemu konju pred Trojo, v katerem so bili skriti sovražniki. Galicija ima že danes popolno avtonomijo, zato je vsenemški predlog nevaren slovanskim narodom in državi. Zato je pač čudno, da celo češki konservativni veleposestniki pobirajo stopinje za Schönererjem. Češki veleposestniki naj glasujejo za vol. reformo, stopijo naj med češki narod in ni se jim treba bati za mandate. Ako so kmetje volili Sternberga, ker je grof, volili bodo tudi njegove stanovske tovariše. Kdor torej sedaj Schönererju sega v roko, ta izdaje slovanske in državne koristi. (Živahno odobravanje.)

Ko je še dr. Schalk ponovil včerajšnji Steinov govor, se je vršilo glasovanje. Ze dolgo ni bila zbornica tako dobro obiskana. Bilo je nekako načelno glasovanje o vol. reformi, katero hoče preprečiti vsenemški predlog. Za nujnost prvega predloga je glasovalo 154 poslancev, proti nujnosti le 135. Vsenemci so zagnali velik krik. Nujnost sicer ni obve-

ljala, ker ni dobila dvetretjinske večine, vendar sodijo, da je to slabo znamenje za vol. reformo. S Poljaki, veleposestniki in Vsenemci pa so glasovali tudi Italijani in skoraj vsa nemška ljudska stranka.

Glasovanje o Wolfovem predlogu, ki se strinja s Steinovim, se je vršilo po imenih. Razlika je bila že manjša. Za nujnost predloga je glasovalo 153, proti nujnosti 147 poslancev. Vsenemci zopet kriče: Abzug Gautsch!

Trpke je slišal danes rusinski poslanec dr. Dlužanski ki je stopil iz »Slovanske zveze« in se pridružil Poljakom. Ko je Dlužanski glasoval za nujnost vsenemškega predloga, klicali so mu rusinski poslanci »pfui«, »sram te bodi« itd. Tako se je končala prva demonstracija proti vol. reformi. Mi pa pravimo: »Ješče Poljska ne izgine!«, še ni pokopana volilna reforma. Tudi drevo ne pade na prvi mahlje.

Položaj v Makedoniji.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Skopje, 24. marca.

Gore so pričele zeleneti, že davno se je stopil sneg, in prijetno pomladansko solnce je pričelo vabiti četnike iz njihovih bornih prezimovišč v lepe gore, po katerih že zeleni trava in drevje. In četniki so se že nastanili v gorah in od tam se je že izvršilo mnogo spopadov med njimi in turškimi vojaki. Po vseh krajih stare Srbije in Makedonije so se že vršili taki spopadi in tudi po kosovskem vilajetu, kjer gospodarijo po gorah izključeno srbske čete. Načeluje jim ta čas vsled svojega junaštva slavni vojvoda Djordje Skopljanec, ki je živ odhajal že iz devetnajstih spopadov s krvoločnimi Turki. Srbske čete so pregnale bolgarske čete iz vsega vilajeta po hrabrosti in zaslugi naslednjih četovodij: Vlade Kovačevića-Maleškog, Krste Prešovskega, Emila Milutinovića, Jovana Babunskoga, Jovana Dolgača, Jovana Dovezenskega, Spase Garde i. dr. Vsled tega je pričelo turško vojaštvo na vso moč preganjati Srbe, ker se boji, da bi se morda posrečilo srbskim četam organizirati in spraviti do upora vse vasi. Tako bi prišlo do splošnega upora, ki bi se ga vdeležil vsak možki, ki je sposoben za orožje. Vaške čete, ki jih tvorijo posamezni vaščani sami, so tako na skrivaj že davno oborožene in zato je turški strah tembolj opravičen. Iz tega vzroka so postavili Turki v kumanovski palanaški kazi v vsako vas po 60—70 vojakov, ki naj bi opazovali gibanje Srbov. To je seveda delovanje srbskih čet zelo obteževalo, a preprečilo ga ni. Čete se namreč kretajo vseno in Turki jim zelo težko pridejo na sled.

V kaznovanju so srbske čete silno stroge. Za vsako najmanjšo stvar kaznujejo s smrtjo.

Tako n. pr. če izda kdo kakšno skrivnost, ali se pregreši zoper katero izmed naredb, je usmrčen zato z nožem. Ne streljajo nikogar, ker bi strelji izdali njihovo bivališče in bi jim prišli tako turški vojaki nasled. Vsled nepokornosti so kaznovali v zadnjem času čete zelo mnogo seljakov s smrtjo. Zato se zdaj ostali kmetje brezpogojno pokorijo vsem zahtevam čet in gorskega štaba. Vsled izdaje so ubile srbske čete bolgarskega popa Čira iz Murgaša, nekega kmeta iz vasi Petlina, enega iz Slanca, enega iz Grada itd.

V zadnjem času so ubile srbske čete tudi mnogo turških in arnavtskih zlikovcev, ki s svojimi zločini škodujejo narodu. Tako so usmrtili dva velika lopova: Duraka Hahmana iz Prešava in Kadrija iz Sv. Petke.

Vsled tega ogorčena je napadla neka turško-arnavtska banda pred nekoliko dnevi srbske svate. Petruš Stanković iz Levosija ženil je sina-edince s Stamenom, hčerko Stajka Marinkovića iz Rakovica. Svatba se je vršila v Rakovcu, od koder so krenili svatje v Levosije. Potoma so jih napadli tolovajski Arnavti in Turki, ubili ženina, nevesto in enega otroka pa ranili. Svatje so jih odpodili, ker so imeli s seboj orožje. Na pozorišče je prišla turška četa in ko so povedali svatje, kako se je zgodilo, je odgovoril turški častnik sledeče: »Vaši četniki ubijajo tudi one, pa kaj vam potem ni prav, če ubijajo tudi oni vas?!« Nato so svatje žalostni odnesli mrtve in ranjene in se napotili v vas.

Malopred tem dogodkom so ubili isti zlikovci 5 kmetov iz Levosija, ko so sekali drva v šumi.

Prošlo soboto je našel smrt na srbsko-turški meji širokoznan tihotapec Senta, ki je prenašal Arnavtom in Turkom skrivaj iz Srbije orožje in streljivo. Njegove smrti so bili Srbi zelo veseli, ker bi mnog Srbi ne bil umrl, da bi že ne bilo tihotapca Sente. Težko pa je zadela ta smrt Arnavte, ki so sklenili napasti obmejne Srbe in tako osvetiti Sento, ki jim je donasal orožje in streljivo, da so imeli s čim pobijati Srbe. Da bi to osveto izpolnili, je komaj verjetno. Po meji so namreč razstavljene srbske straže, ki jih bodo tako sprejele, kakor se spodobi.

PARLAMENTARNI POLOŽAJ.

Predsednik »Poljskega kola« grof Dzieduszycki izjavlja v »Politični korespondenciji«, da ni bilo poljsko kolo dogovorjeno z vsenemškimi poslanci glede njihovega predloga glede samostojnosti Galicije. Poljski minister dr. Pietak ni glasoval, ker je mogoče, da glasuje minister v zbornici proti vladi. Središče poljskega kola izjavlja, da se ni udeležilo glasovanja, ker je vprašanje o samostojnosti Galicije preresno, da bi razpravljali o njem vsled nujnega predloga, ki so ga ulo-

LISTEK.

Nova železnica skozi Karavanke.

V »Planinskem Vestniku« nadaljuje gosp. M. Klodič Sabladoski s črtami o novi železnici. Iz njegovih zanimivih podatkov posnemamo:

Bohinjske gore in čez Kras v Trst.

Za postajo na Grahovem se zniža strmec dokaj, namreč na povprečnih 11‰ do Podmelca. Med Sv. Lucijo in Gorico, 90 metrov nad morjem, je treba premagati v teku 33.3 km. samo 90 metrov višine. Padec znaša torej povprečno le 2.7 metrov na kilometer, svet smemo imenovati skoraj vodoraven. Ta del proge v zvezi s sledečim do Prvačine je edini daljši, nepretrgano bolj ali manj horizontalen na vsej železnici, skupno dolg 48 km. S pojmom železnice se združuje navadno nehoti pojem vodoravnosti ceste. Kakor vidimo, velja to vsaj pri železnicih v gorovju le prav malo.

Za postajo Prvačino se vzdiguje proga zopet, najprej z 10‰, potem k večjemu 25‰ do kolodvora v Sv. Danijelu-Kobdilju; odtod do Opčin, 311 m nad morjem, znaša strmina samo še, in to le na kratko, 10 m na tisoč. Od Opčin pa so morali slednjič napeljati že-

leznico v globočino 309 m do Trsta. Zgodilo se je to z dolžino 15 km in z deloma največjim padcem 27‰.

V podložnem prereku vidimo dobro tudi lego, število predorov in mostov razen drugih važnih podrobnosti. Ne vem, ali si je vsak, ki je slišal o novi železnici, tudi zavedal ogromnosti teh velikanskih gradb. Menda bodo zato dovolj zanimive sledeče številke. Proga Celovec-Jesenice meri 43 km. Na njej se nahajata dva predora, skupaj dolga 8.087 km; 18.8‰ železnice je torej pod zemljo. Mostov je tukaj (le takih daljših od 15 m) 11, ki merijo skupaj 975 m. Od proge Jesenice-Gorica, dolge 89 km, leži 15.862 km = 17.8‰ v 27 predorih. Mostov je 38 v skupni dolžini 2.590 km. Železnica Gorica-Trst meri 44 km (kar je novograjena), prekopov je 16 ter znašajo skupno 6.640 km ali 15.4‰ proge. Mostov ima ta kes 12, dolgih 634 m. Vsa proga Celovec-Trst ima 45 predorov, 30.59 km, t. j. 16.3‰, drži torej skozi hribe in gore. Mostov daljših od 15 m, je 61, dolgih skupaj 4.2 km. Da dospe vlak s Koroškega do morja, mora prelesti šestete višine 602 m, da prevozi pot narobe pa 1044 m. Da moremo primerjati vse to s kako že obstoječo gradbo, vzemimo progo Celovec-Trbiž-Ljubljana-Trst. Dolga je 300 km. Predorov ima 10, ki merijo skupno komaj 3 km, to je samo 1‰ vse železnice.

Mostov, večjih od 15 m, je 28, ki so skupaj dolgi kakih 1900 m. Proti Trstu je treba premagati 690 m višine, iz Trsta v Celovec pa 1129 m.

Vožnja iz Celovca, oziroma Beljaka na Jesenice.

Z jako podaljšanega in povečanega kolodvora koroške metropole nas dopelje vlak proti jugu. Vozimo se čez široko planjavo tik Vrbskega jezera. Kaj lep je pogled na mesto in zeleno gričevje povsod naokoli. Še lepši pa je, ko je zapustil vlak bližnjo postajo v Vetrinjah in začel sophati navzgor, razgled na jezero samo, prvo po velikosti izmed vseh koroških jezer in jako odlično po svoji idilski lepoti in mikavnosti, radi katere slovi daleč po širnem svetu. Za postajo v Žihpolju se odpre lep vid na Rožno dolino, na Dravo in na sinje Karavanške vrhove; kakor mogočen zid se vzpenjajo vršavci v zrak, zid, v katerega severno senco drži naša železna cesta in ki se mu vidi, kakor da ji ukazuje: dotlej in ne dalje! Da, dolgo časa se je upirala ta stena kot prva na celi dolgi poti do morja in neverjetne zapreke delala človeku; a kaj zato, zmaga je bila vsakokrat je njegova!

Pod grajščino Humbergom (Hollenburg) visi svet močno proti Dravi. Jarka, ki ga režejo tupatam, zmaguje železnica do malega

z visokimi nasipi; eden od njih n. pr. meri 35.000 m³ vsebine. Čez drugi jarek drži 80 m dolg in 30 m visok viadukt, ki ima pet kame-nitih obokov. Povsodi pa je bilo treba podpreti progo in svet nad njo z mogočnim opornim zidovjem. Velik železen most s šestimi odprtini, širokimi po 60, 40 in 20 m, je omogočil vožnjo čez Dravo. Temelj enemu izmed stebrov tega mostu je delal pri gradbi dosti preglavic. Morali so ga zidati v tla na pnevmatičen način. Ako ni mogoče drugače preriti v potrebno globočino sredi gramoza, peska i. t. d., se spušča v tla železen ali lesen kotel zodprtino, doli obrnjeno. Može v kotlu mu podkopavajo spodnje konce sten, tako da se polagoma vdira. Da pa to morejo, t. j. da tlak od snovi zunaj kotla ne sili le-te od spodaj v odprtino, se pritiska od zgoraj skozi cevi v kotel zrak, ki je enako silen kakor vnani tlak. Ko se je zabil kotel tako v povoljno globočino, ga zgradijo v notranjščini, nanj pa postavijo mostni steber.

Onkraj Drave, na postaji v Svetni vesi, smo na vznožju gora. Kjer je bilo treba dosedaj dolgih in mučnih voženj z vozom od postaj južne železnice, da se je prišlo do Karavank, bode trajala vožnja po otvoritvi nove železnice le malo četrtnik ur. In tudi prostrana Rožna dolina se odpre potem prometu.

Od postaje v Svetni vesi zgrade kmalu

žili vsenemški poslanci, zakleti sovražniki poljskega ljudstva, iz sovraštva do Poljakov in da vzdrže nemško nadvlado. Vladna »Allgemeine Zeitung« piše, da bi bil odklonjen Schönererjev predlog z veliko večino, ko bi bili navzoči v zbornici poslanci onih strank, ki so se izjavile proti Schönererjevemu predlogu. Pri glasovanju se ni šlo za samostojnost Galicije, marveč rešiti so hoteli umirajoči privilegijski parlament. Kljub izidu glasovanja o samostojnosti Galicije bo izvedena splošna volilna pravica, ker je postala kategorični imperativ za Avstrijo.

ODSEK ZA VOLILNO REFORMO.

Po včerajšnji seji zbornice se je sešel odsek za volilno reformo. Tu se je protivnikom posrečila druga demonstracija proti volilni reformi. Stranke, ki so za volilno reformo, so se dogovorile, da volijo načelnikom krščanskega socialca Steinerja. Še pred sejo so zatrjevali tudi člani nemške ljudske stranke, da volijo Steinerja. Izvoljen pa je bil dr. Marchet, član nemške liberalne stranke, ki je dobil 27 glasov; Steiner le 17. Prvi načelnikov namestnik je slovenski poslanec dr. Ploj. Druga namestnika so dvakrat volili. Pri ožji volitvi je bil izvoljen dr. Malfatti. Zapisničarji so Wastian, Herold, Onciul in grof Widmann. Razgovarjali so se na to o porazdelitvi dela. Poslanci dr. Šusteršič, dr. Kramaf in Stransky so zastopali načelo, naj zboruje odsek vsak dan. Poslanec Stein je želel, naj bi ne zboroval odsek ob ponedeljkih in sobotah, nakar je predlagal predsednik Marchet, naj odsek ne zboruje ob ponedeljkih in sobotah, kar je odsek odobril. Dr. Šusteršič je nato predlagal, naj se po oblasti odsekov predsednik, naj izposluje pri državnozbornem predsedniku, da bo zboroval državni zbor samo ob torkih in pa ob petkih, a da bo morala zbornica zaključiti sejo ob 4. uri popoldne. Poslanec grof Štirgkih in Abrahamoviz sta pa predlagala, naj stopi odsekov predsednik v zvezo s predsednikom državnega zbora in s predsednikom ustavnega in odseka za poslovniki, da tudi ta dva odseka lahko zborujeta od časa do časa. Končno so odobrili dr. Šusteršičev predlog. Sklenili so tudi, da zahteva odsek stenografe.

PODODSEK REŠIL PREDLOGO O KONGRUI.

Pododsek je odobril včeraj predlogo o kongruji z ozirom na grško pravoslavno in katoliško orientalsko duhovščino. Sprejeli so tudi nekaj resolucij, med temi tudi resolucijo o izboljšanju položaja vdovam in sirotam grško-katoliške in orientalske duhovščine. Pododsek predloži že v torek predlogo proračunskemu odseku.

VOLILNA PREOSNOVA IN PRESTOLONASLEDNIK.

»Narodni listy« so priobčili včeraj uvodnik z naslovom: »Prestolonaslednik in volilna preosnova«, v katerem poročajo, da so zborovali pretekli ponedeljek konservativni in ustavoverni veleposestniki v Pragi. Navzoč je bil tudi nadvojvoda Franc Ferdinand, ki je potni odpotoval v Draždane. Razpravljali so o volilni preosnovi. Listi sodijo različno o posvetovanju. Nekateri sodijo, da so se veleposestniki razgovarjali o sredstvih proti volilni preosnovi, drugi pa, da je vplivala krona po nadvojvodi pri veleposestnikih v prilog volilne preosnove.

AVSTRIJSKI TULIPANI.

Pred kratkim časom so sklenile ogrske aristokratije v Budimpešti pospeševati ogrsko industrijo in v ta namen so se zavezali udje »Društva tulipanov« kupovati, če le mogoče, izključno samo ogrske izdelke. Kakor pa se zdaj javlja, so bili vsi taki znaki izdelani na Dunaju. Voditelji omenjenega društva so na-

ročili emalirane tulipane pri tvrdki Emil Fischer v Budimpešti. Ta je izročila delo tvrdki Fabri & Co. v izvršitev. Ker pa zadnja tvrdka ni dobila s tem obširnejšega naročila, po katerem bi se ji delo izplačalo, oddala je vsa emajlna dela in igle, na katerih so pripravljeni znaki izdelati neki dunajski tvrdki. Ko se je za to zvedelo, je tvrdka Fischer svojo pogodbo s tvrdko Fabri & Co. pretrgala. Mažari so pa kljub temu za eno blamažo bogatejši.

OBČINSKE VOLITVE

na Dunaju se prične dne 9. maja. V četrtem razr. se bo de potegoval za mandat soc. demokrate Schumeyerja vodja kršč. soc. delavstva Fran Spalowsky.

OGRSKI MINISTRI PRI CESARJU.

Glasilo Goluchowskega »Fremdenblatt« poroča, da so ogrski ministri izjavili vladarju, da če tudi ne razpišejo volitev za državni zbor, bo ogrska država lahko izpolnila svoje finančne dolžnosti, ex lex stanje lahko traja do prihodnjega leta. Voja moč armade ne bo znatno trpela, dasi še odgodi novačenje. Prostovoljni vojaški novinci bodo odpušteni na dopust zadnje leto svoje službene dobe. Oklic, da se ne razpiše volitev za ogrski državni zbor, izide 8. aprila. Člani razpuščenega izvrševalnega odbora ogrske koalicije so razpravljali včeraj o političnem položaju.

STAVKA POLJEDELSKIH DELAVCEV NA OGRSKEM.

Nenadoma so pričeli stavkati 27. t. m. poljedelski delavci v esongradski, torontalski in barski stolic. Na več veleposestvih nočejo delati delavci in hlape. Delo počiva popolnoma. Obljubili so jim zvišanje plač, a so je odklonili. V stolice, kjer stavkajo, so poslali 500 orožnikov. Stavkujoči so izjavili, da hočejo s silo nastopiti proti pomožnim delavcem, ki jih nameravajo vporabljati veleposestniki. Stavkujoči groze s splošno stavko poljedelskih delavcev.

KATOLIŠKO ŠOLSKO DRUŠTVO.

Preteklo nedeljo je bil XX. občni zbor »Katoliškega šolskega društva na Dunaju« ob ogromni udeležbi. Svojo navzočnost sta med drugimi opravičila tudi nadvojvoda prestolonaslednik Franc Ferdinand in Ferdinand Karol. Zborovanje je otvoril dr. Baechlé, ki je naglašal, da je sedanja šola vzrok verske mlačnosti. Zato pa morajo katoličani zahtevati versko šolo. Leopold Rechberger je govoril o nasprotnikih katoličanstva, ki zasmejujejo katoliški pozdrav, procesije, vplivajo v protiverskem duhu na šolsko mladino po »nepolitičnih« telovadnih in pevskih društvih in delajo s svojim društvom »Svobodna šola« proti verski molitvi v šoli. Vincenc Prangner je govoril o framasonstvu, ki vodi skrivaj vsako katoličanom sovražno gibanje. Predsednik »Katoliškega šolskega društva« dr. Gašpar Schwarz je pozdravljaj Pijevo društvo in naglašal, da sta najvažnejši dolžnosti avstrijskih katoličanov, da podpirajo krščansko šolo in krščanski tisk. V svojem poročilu o delovanju »Katoliškega šolskega društva« je naznanil, da je otvorilo društvo meseca septembra 1905 v Lincu zasebno katoliško učiteljske v lastni hiši, ki je stala 110.000 K, na Dunaju pa je otvorilo I. katoliško trgovsko šolo. V Gradcu nameravajo tudi sčasoma ustanoviti zasebno katoliško učiteljske. Društvo je priredilo lani 900 shodov, novih članov je pa pristopilo 5658 in šteje zdaj 60.735 članov in dobrotnikov, ki pripadajo 39 farnim skupinam in 429 podružnicam. Zborovalci so odobrili z velikim navdušenjem resolucijo, ki obsoja zahteve po takozvani svobodni šoli in porazdružitvi katoliškega zakona.

PODRŽAVLJENJE SEVERNE ŽELEZNICE.

Poslanca baron d'Elvert in Licht sta se razgovarjala z načelnikom železniškega ministrstva sekčnemu načelniku Wrbo v zadevi

podržavljenja Severne železnice. Wrba je izjavil, da predloži vlada predlog o podržavljenju Severne železnice zbornici v prvi zbornični seji po Veliki noči.

NOVO RUSKO - JAPONSKO VOJSKO NAPOVEDUJEJO!

»Stroma«, ki jo izdaja profesor Kovalevski, priobčuje razgovor svojega sotrudnika z nekim visokim dostojanstvenikom, ki je trdil, da izbruhne še to spomlad nova rusko - japonska vojska. Japonska namerava baje zasedi severni del Sahalina, Kamčatko in Primorje. Rusija bo nato napovedala Japonski vojsko. V ta namen vzdržuje še vedno v Mandžuriji 350.000 mož močno armado. Tudi »Novo Vreme«, ki je v ozki zvezi z vladnimi krogi, razpravlja o mogoči novi rusko-japonski vojski. Koliko je na teh vesteh resnice, pokaže bližnja bodočnost.

RUSIJA.

Včeraj so volili varšavski delavci volilne moče za gosudarstveno dumo. Večina delavcev ni volila. Tovarne so stražili vojaki. V Peterburgu govore, da namerava odstopiti Witte, ker boleha. Witte je pa izjavil da ne odstopi, predno se ne snide gosudarstvena дума. Judovski viri poročajo, da pripravljata ruska vlada vojaštvo za slučaj političnega štrajka. Delavske organizacije se pa izjavljajo proti stavki.

NOVO ITALIJANSKO VOJNO PRISTANIŠČE.

Včeraj je predložila komisija tehnikov in inženirjev italijanskemu vojnemu ministru načrt za novo vojno pristanišče, ki je nameravajo prirediti v Mezzanskih lagunah pri Comachio. V novem italijanskem vojnem pristanišču bi bile ladje popolnoma varne pred streli sovražnega brodogaja.

POGAJANJ MED SRBIJO IN ANGLEŠKO NI

V angleški spodnji zbornici je odgovoril državni podtajnik Runcunam na vprašanje, če se vrše pogajanja med srbsko in angleško vlado, da se zopet prične diplomatske zveze med obema vladama kratko: »Ne«.

POMNOŽITEV NEMŠKE MORNARICE SKLENJENA.

Nemški državni zbor je odobril včeraj zakonski načrt o pomnožitvi nemške mornarice z veliko večino. Proti so glasovali le socialno - demokratski in pa poslanci ljudskih strank.

FRANCOSKA MORNARICA V SEVERNEM MORJU.

Podpredsednik sveta francoske mornarice Pournier je zato, da se morajo zbrati vse oklopnice in oklopne križarice v severnem morju. Višji svet mornarice bo brezdvoma tudi zato.

VERSKA VOJSKA NA FRANCOSKEM.

V Montregardu so pokopali dne 26. t. m. delavca André Régisa, ki so ga ustrelili orožniki pri inventuri cerkvenega premoženja. Ranjenih je bilo ob tej priliki več katoličanov s streli iz revolverjev orožnikov. Zgoraj imenovani delavec je bil zadet v nogo in v trebuh. Njegovemu morilcu se ni ničesar zgodilo. Pri pogrebu je govorilo več katoliških poslancev. Prebivalstvo je zelo razburjeno. — Vojno sodišče v Nantesu je oprostil dva častnika, ki nista hotela sodelovati pri inventuri cerkvenega premoženja. Kakor mrzli curek sta vplivali ti razsodbi na framasone in njihove zveste hlape, sedanje francoske ministre. Oproščenega stotnika de Croya so vpo-kolili vsled sklepa francoskega ministrskega sveta, vojni minister Etienne je pa naznanil, da namerava premestiti vse častnike v Nantesu. Socialistično radikalni poslanec Messimy pa namerava predlagati v torkovi seji francoske zbornice, naj popolnoma odpravijo vojna sodišča: — V Valenci ni mogel izvr-

šiti finančni nadzornik inventure v cerkvi, dasi je prišel v spremstvu orožnikov. Odporu katoličanov se je pridružilo tudi številno protestantsko prebivalstvo.

LIBERALNI FIASKO V ŠVICI.

Ko so v bernskem kantonu liberalci bili na vrhuncu, niso mogli svoje svobodoljubnosti bolje pokazati, nego da so zatrli 30 katoliških župnij. Katoličani so pa ustanovili te župnije sami iznova brez vladnega dovoljenja. Zdaj je vlada sama predložila državnemu svetu, naj prizna 17 teh župnij, drugih pa liberalci še nečejo priznati. Tako postopanje liberalcev pač ne pospešuje verskega miru.

NOVI ŠKOFJE NA FRANCOSKEM.

Novoimenovani francoski škofje se slovesno intronizirajo v raznih škofijah. Povsod se godi to ob veliki udeležbi ljudstva. Vlada prepoveduje sicer okrašenje ulic in slavoloke, a vendar ne more zatreti slovesnosti.

Ta čas pa vlada inventarizira dalje, seveda stežkočami. V Lampaul - Guimilianu (quimperska škofija), kjer je kakih 2200 prebivalcev, jih je prišlo 1600, ko jim je naznanil zvon, da je prišel vladni komisar. 600 žensk in otrok je šlo v cerkev, 800 mož pa se je postavilo pred cerkevna vrata, ki so bila na stečaj odprta. Ko je vladni komisar videl, da ne more v cerkev, je odšel.

USTAJA V LIVLANDIJI IN KURLANDIJI.

Kakor javljajo iz Rige, se policiji vzlic vsem energičnim potizkusom še ni posrečilo, da bi popolnoma udušila revolucijo. Te dni je policija v Romanovi ulici v neki knjigovaznici odkrila obširno tajno tiskarno ter zaplenila mnogo proglov in prepovedanih brošur.

BOMBA V ŠOLI.

Briansk, 28. marca. Na tehniški šoli je eksplodirala bomba. Šolski ravnatelj je sklenil izključiti od pouka dijake štirih višjih razredov.

Štajerske novice.

Š Telico je ukradel neznan tat posestniku Jožefu Klovvarju od sv. Kristofa pri Laškem trgu. Telica je stara 2 leti in vredna 130 K.

Š Tatica. Celjska policija je prišla 28. letno dekle Rozo Vidmar iz Postojne, ker je na sumu, da je ukradla svoji gospodnji perila v vrednosti 60 K.

Š Slepatica. V Loki pri Zusmu je orožništvo prišlo 21-letno dekle, ki je dejala, da je poštna odpravljalica in žena finančnega nadzornika. Pod imenom Marije Koren je izvršila več sleparij.

Š Vojaška vest. Brigadir Schemuja je dospel v Celje nadzorovat ondotno vojaštvo.

Š Ustrelil bi se bil rad pretečeni torek v Celju neki neznan mladenič. Orožnik je opazil to njegovo namero in tekel za njim, a ga ni došel. Mladi samomorilski kandidat je z revolverjem v roki prihitel na pokopališče, kjer je bilo polno ljudi. S samokresom je grozil vsakemu, kdor se mu je hotel približati. Čisto malomarno si je začel slatiči suknjo in si nastavljal revolver na prsi. Ljudje so strmeli in gledali, kako se bo počil. Tu pa se je zgodilo nekaj; bodisi, da si je fant premislil, ali pa po zvijači. Pristopil je k njemu neki Derganc in mu izvalil iz rok samokres. Peljali so ga na policijo, kjer je obljubil, da si ne bo nič naredil. Samokres so mu zaplenili. Pri nekem starinarju ga je zamenjal za svojo obleko. Vzrok pa je bila »nesrečna ljubezen«.

Š Zaprlil so Franceta Zormana, posestnika v Župetincih, radi tatvine in ponarejanja denarja.

Š Vzorno poročanje. O nesreči, ki se je zgodila v Trbovljah, pri kateri sta izgubila življenje, kakor smo poročali, rudarja Surek in Kanižar ima »Marb. Zeitung« sledeče poročilo: »Predvčeršnjim se je zgodila v Trbovlju nesreča v rudniku, ki ji je žalibog padlo v žrtev, dvoje človeških življenj. Znani sloven-

stransko, 7 km dolgo železnico do Borovlj, da se ondotnemu velikemu tovarništvu odpre moderna pot za izvažanje izdelkov. V turističnem oziru je Svetna vas izhodišče za razne izlete in visoke ture. Črez Borovlje in Bajtišče dospes v samotno dolino, kjer je vas Sele, odkoder polezeš lahko na razrite vrhove 2135 m visoke Košute. Večje število manjših, postranskih dolin vabi na ogled skritih lepote. Drugi glavni vhod v Karavanke drži mimo Podgore in Podljubelja na sloveči prelaz v kranjski Tržič. Za 526 m se vzpenja cesta do vrha v kratki zračni daljavi le dveh km, na južni strani pa so nakopičeni ovinki, zmagajoči višino 335 m, v zračno daljavo le 900 m. Ob sedlu stoje prelepi vrhovi Rjavice (2028 m), Vrtače (2179 m), Begunišče (2001 m), Velikega vrha (2085 m) in Babe (1969 m).

S sledeče postaje v Bistrici v Rožni dolini je vhod v Medji dol, ki jo zapirajo v ozadju mogočne stene in prodi 2239 m visokega Stola. Zapadno od njega se vzdiguje Vojaš 2103 m visoko nad morjem. Iz te doline je možno priti črez visoka sedla na kranjsko stran, na Koroško Belo in v Žirovnico ob gorrenjski železnici.

Med Bistrico in postajo v Podgorju vozi vlak po hrbtu velikanskega nasipa Malega Suhlega potoka. Ta nevarni hudournik prestopi železnica po viaduktu s štirimi kamenitimi oboki, črez sledeči Veliki Suhi potok pa gre po železnem mostu, dolgem 40 m, na katerega

se naslanjajo še štirje kameniti oboki, vsak po 8 m. Iz Podgorja se dospe lahko po nasipu navzgor v kotel pod 1946 m visoko Kočno, bolj zapadno pa po Zečjem dolu ob potoku na Malo Kočno in Golico (1836 m), eno najimenitnejših točk v naših gorah, kar se tiče obsežnega razgleda. Na vrhu sprejme potnika gostoljubna Kadilnikova kočja »Slov. planinskega društva«. Od postaje v Podgorju same je kaj lep pogled na Rožno dolino na vzhodu in zapadu in na griče onkraj Drave.

Po svetu, ki je bil za gradnjo skrajno neugoden, se vije proga, prekoračivši Radiše z večjim mostom, proti globokemu jarku potoka Bistrice. Mogočni nasip pred njim so nasuli deloma iz 116 m dolgega predora na levem bregu, deloma iz vrezov tostran vode. Od njih so bile napete 300 m daleč črez potok železne žice, po katerih so se pomikali železni lonci, ki so prevračali zemljo v nasip; žični vitel je obračal lokomobil na par. Železnica drži črez potok po velikanskem mostu, dolgem 210 m, 54 m visoko nad vodo. Trije deli po 54 m so iz železa, ostali so pa iz kamena. Liki tanki stolpi štrlijo mostni stebri v zrak. Onkraj mostu in že navedenega predora pride vlak na postajo v Rožeku.

Ker je tukaj konec proge iz Beljaka, zapustimo vlak in poskočimo v imenovano mesto, kjer začnemo novo vožnjo v Rožno dolino.

Iz Beljaka, bodočega središča šestih glav-

nih prog in že sedaj nevarnega tekmeča mestu Celovcu, se peljemo iz začetka po stari železnici, vodeči v Trbiž. Sele pred Zilico se cepi naša pot na levo, držeč po novem mostu s tremi odprtini, dolgimi po 40 m, črez reko, ter gre skozi postajo Bekštajn na moko-planjavico južno od Dobravskega gričevja. Na poti imamo krasen pogled na Kepo, ki štrli liki velikansaki stožec v modro nebo. Ne najdeš izlepa tako značilne gorske oblike kakor Kepo s svojim trikotnim, na vrhu skoraj vodoravno oguljenim životom. Daleč na severne kraje zre kot veličastno znamenje slovenskih gora! Pri postaji v Blačah zagledamo jezero istega imena, a brez vitke Kepe v ozadju bi bilo — kakor n. pr. jezerci pod Mangartom brez njega groznih sten — le pokrajina brez značajnih oblik.

Zadnji dve postaji služita dobro za ture na vrhove zapadno od Kepe, sledeča v Ledenicah pa za pohod 2144 m visoke Kepe same. Razgled raz njo je kratkomalo impozanten!

Na postaji v Rožeku se snidemo zopet s celovsko progo. Ta kolodvor stoji na nasipu, vzetem iz Karavnškega predora. Zanimiv je pogled naokolo. Od juga gledajo na nas Plevnica (1894 m), Rožica (1776 m), Petelin (1754 m) in vrhovi pred Golico. Na vzhodu se vzdiguje iz Dravske doline daljna Ojstrica, na severovzhodu nas pozdravljajo zeleni hribi in griči, v ospredju pa zagledamo jarek Bistrice z mogočnim železniškim mo-

stom, ki smo ga ravno, dospevši iz Celovca, prevozili. Postaja v Rožeku je tudi najpriljavnejše izhodišče za ture na Kepo in na Golico, ker je na to odtod bliže nego z Jesenic.

Zapustivši kolodvor, sopiha vlak navzgor po visokih nasipih v vedno bolj se zožujočo dolino. Čuti se, da je treba med zidovjem teh romantičnih dolin posebnega pripomočka moderne tehnike, da ne omahne pred njimi železna pot in se sramotno ne poruši. In res, onkraj mostu črez Gradišče se prikaže črna žrelo — beli dan ugasne in črna tema nas objame: v velikem, 7969 m dolgem Karavnškem predoru smo.

V dolgih in dolgočasnih desetih minutah, ki jih traja vožnja našega brzovlaka s Koroškega na Kranjsko, 1000 m globoko pod zemljo, se spomnimu važnejših podrobnosti te velike gradbe. Proti koncu leta 1900. so rove začeli vrtati, v začetku leta 1905. pa so gorovje predrl. Na severu so delali električni, na južni strani pa pnevmatični vrtalni stroji. Tostran so naleteli na vsakovrstne in hitro se vrsteče dolomite, skrilavce in apnenice triasne dobe, onostran pa na karbonske sklade. Ko bi bil kdo mislil ob začetku gradbe, da ne bo nič novega tam notri v črni gori, češ, saj so menda drugod že poskusili vse, kar je le mogoče slabega in dobrega, bi se motil. Takega tlaka od gore in groznih morečih plinov v drugih predorih vendar ni bilo. Tlak od gore

sko-klerikalni (windisch - klerikaler) agitator Dr. Krek je imel ondi društven shod, ki so se ga žalibog udeležili tudi rudarji. Dva od teh Šurek in Kanižar sta se po shodu peljala v Jamo. V rovu baron Hopfen je kmalu nato iz neznanega vzroka nastala eksplozija plinov, vsled katere sta bila ubita oba imenovana, medtem ko so drugi ušli nevarnosti. Kako se lepo vse veže!

Š Konjice, 25. marca. Ekselencja knezoškof dr. Napotnik je danes v cerkvi »pri sv. Ani« na pokopališču služil sv. mašo-zadušnico za svoje tik svetišča počivajoče stariše. — Danes je naš kraj zapustil dosedanj c. kr. okrajni glavar, gospod baron Müller ter se napotil na svoje novo, oziroma jednako mesto v Sloveniji gradec. Imenovanec si je s svojo pravicoljubnostjo pridobil srca prebivalstva po okraju. Naslednik mu je, kakor itak že znano, gospod pl. Lehmann, ki je skozi več let služboval pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Celju.

Književnost in umetnost.

* Razpis častne nagrade. V povišanje hrvaško - slovenske kulturne vzajemnosti na glasbenem polju razpisuje »Glasbena Matica« v Ljubljani vsoto 100 kron čisti prebitek prekrasne hrvaške koncerta v Ljubljani, katerega je priredilo hrvaško pevsko društvo »Kolo« dne 11. novembra 1905 častno nagrado za novo dobro hrvaško ali slovensko izvirno, še ne objavljeno skladbo, moški ali mešan zbor koncertne vrednosti brez vsakršnega instrumentalnega spremljevanja (à capela) v hrvaškem ali slovenskem jeziku. Partiture skladb, katere tekmujejo za razpisano nagrado, naj se pošiljajo »Glasbeni Matici« v Ljubljani ali upravnemu odboru hrvaškega pevskega društva »Kolo« v Zagrebu v zaprtem kuvertu s motom, pripisanem na partituri brez skladateljevega imena najkasneje do 1. septembra 1906. Ime skladateljevo naj bo zapisano le v zaprtem, skladbi primernem pismu, na čigar kuvertu je isti od skladatelja izbrani moto zapisan. Došle skladbe bo ocenjevala v ta namen sestavljena jury hrvaških in slovenskih strokovnjakov. Jury sestavi vzajemno društvo »Kolo« in »Glasbena Matica« v Ljubljani. »Glasbena Matica« bo oni zbor (skladbo), kateri jury prisodi nagrado, v tisku izdala. Da se osigura absolutna nepristranost presojevalcev in odstrani vsak možni predsodek ali eventualni vpliv vsled znane pisave skladateljeve, se želi, da gospodje skladatelji ne pošiljajo lastnoročno pisanih partitur.

Dnevne novice.

+ Zmaga »Slov. Ljudske Stranke«. Pri občinskih volitvah v Sodražici je danes »Slov. Ljudska Stranka« zmagala po vročem boju v III. in II. razredu, v I. nasprotniki. S podžupani imamo mi 16, nasprotniki 9 odbornikov. Tu veselje, tam poparjenost. Čast vrlim volilcem!

+ Tržaška judovska iredenta. Trst, 28. marca. Ker se je nekaj oseb v občinski bolnici podpisalo na pole proti združenosti zakona, je občinski svet podal pritožbo na škofištvo zoper tako »klerikalno propagando«.

+ Imenovan je za asistenta v X. činovnem razredu v dvorni knjižnici na Dunaju g. dr. Ivan Prijatelj.

+ Nevarno je obolel deželnosodni svetnik g. Šufilaj v Velikih Laščah.

+ Usposobljenostne preizkušnje za občne ljudske in meščanske šole pri c. kr. izpraševalni komisiji v Ljubljani se prične v petek.

Je ugonabljal le les, mečkajoč do 60 cm debele hlode v pravcato slamo in lomeč jih kakor vzgialice, plini pa so, žalibog, morili človeška bitja. Še pomnimo grozno eksplozijo novembra meseca l. 1904., ki je pretrgala nit življenja 14 vrlim možem. Da bi le bilo manj res, da brez žrtve ni nikjer uspeha! Pritisk gore pa je bil tako močan, da so že mislili opustiti široki dvotirni predor in prodirati v dveh enotirnih vstričnih, kakor pri Simplonu. Za nas ljudi-mravljje je pač ta karbonski skrillavec »trd«, da ga moramo streljati z dinamitom, da v masivu gore je vendarle preplastičen, da bi mogel vzdržati kako odprtino; od vseh strani nastane pritisk, ki skuša zapreti rano, ki jo je človek prizadel gori.

Oddahnemo se zopet, ko se zasveti izhod in ko zagledamo na planem zeleno Savo in kranjski svet. Po visokem in dolgem naspisu zropota vlak na postajo Jesenice. Kolodvor je izdatno razširjen, staro poslopje so podrli in postavili pod hribom novo, večje. Prej nezatna postaja je sedaj središče petih velikih prog. Jesenice so pripravno izhodišče za ture na Stol, na Kočno, Golico, Kepo itd. A posebno bi priporočil potniku, ki ni hribo-lazec, naj ne zamudi vožnje z železnico do Trbiža. Imel bode na petih krajih proge na lugu (na levi) take poglede v gorske kote in zatišja, videl bode tam brez vsakega truda tako čarobne slike visokih planin, da mu te rožnje prav gotovo ne bode žal in da bo družic vsakokrat čakal onih mest, kjer se mu od-ro severne doline Julijskih alp.

dne 4. maja t. l., ob 8. uri zjutraj, na c. kr. učiteljsku. Prošnje za priust k tem izkuš-njam je po predpisanim potu poslati najkas-neje do 26. aprila t. l. ravnateljstvu izpraše-valne komisije.

— V Dolu pri Ljubljani bode 1. aprila znani g. fotograf Rožun iz Litije projiciral v izobraževalnem društvu do 100 slik iz naše lepe domovine. Kazal bode tudi zgodovinske slike, zlasti iz časov turških bojev. Cene so sledeče: Sedeži 40 vin., stojišča 20 vin., otroci 10 vin. Nihče naj ne zamudi lepe prilike, komur je mar izobrazbe in lepega užitka, zlasti ker bode slike pojašnjevalo predavanje.

— Bolezni med konji. K včerajšnji no-tici z Notranjskega dodajem, da je živino-zdravnik pustil bolnega konja g. Laurič-a v Novi vasi uradno ceniti in potem v svrhu pre-iskanja usmrtiti. Dokazalo se je, da konj ni bil smrkov. Vozniki in lesni trgovci so se že bali kontamacije ravno pred prazniki, v ka-terem času je največ prometa na cesti. Sedaj je strah minul.

— Na c. kr. izobraževališču za učiteljice v Gorici se prične izkušnje in sicer: a) zre-losti, 2. maja t. l. ob 8. uri zjutraj. b) usposob-ljenja za ljudske in meščanske šole dne 7. maja t. l. ob 8. uri zjutraj. c) za usposob-ljenja v ženskih ročnih delih in za vrtnarice početkom meseca junija t. l. Prošnje se imajo predložiti ravnateljstvu navedenega izobraže-vališča ozir. dotične izpraševalne komisije in sicer za preskušnje pod a) in b) najkasneje do 15. aprila t. l. in za one pod c) do 15. maja t. l.

— V Gorenjem Logatcu prične trgovino gospa Emilija Svetličič prej pri »Maksu«. Rudolf Puppis prične izdelovanje sodavice. — Samoumor v Dravi. V Oseku je trgo-vec Adolf Kraus, lastnik tvrde za izvažanje jajc, skočil v Dravo in utonil.

— Otvorenje milanske razstave. Skle-njeno je v sporazumljenju s kraljem, da se od-pre svetovna razstava s Milanu na svečani način 21. aprila. Dne 20. aprila pridejo v me-sto vladarji.

— Izpremembe v armadi. Upokojen je generalni major Adam pl. Butkay; svoje me-sto zapusti poveljnik I. gorske brigade gen. major J. Kozatsky, za njegovega naslednika je imenovan polkovnik Hugon Ubaldini, po-veljnik 57. pešpolka. K. 17. pešpolku je pre-meščen poročnik Hubert vitez pl. Steinitz, do-zdaj v 2. pešpolku, v 97. pešpolku je pa pre-meščen poročnik Štefan pl. Pattay, dozda v 14. pešpolku. Cesarjevo zadovoljnost so na-znanili stotniku II. razreda Avgustu Kiel-hauserju, 27. pešpolka, ki je pridelen voj-nemu ministerstvu.

— Rusko črnomoško brodovje in tržaška ladjedelnica. Ruska vlada je sklenila prede-lati nekatere ladje svojega črnomoškega bro-dovja, ki niso sicer še stare, a ne odgovarjajo vsem potrebščinam sedanjega časa. Poleg tega je odrejeno, da se naroče tri nove oklop-nice in enajst križark. V ta namen so obiskali v zadnjem času trije ruski zato pooblaščen-i odposlanci nemške, francoske, italijanske in avstroogrske ladjedelnice in se pogajali za delo. Tudi so se zglasili v tržaški ladjedelnici »Stabilimento tecnico«, ki bo dobila v izvrš-tev najbrž del tega ogromnega naročila. Na-ročilo znaša 170 milijonov rubljev.

— Vinskim trgovcem. Piše se nam: V Cerminkolu, Gabrovici, Loki, Bozovici, Pod-peču, Hrastovljah in v Dolu imajo kmetje na prodaj okolu 800 hektolitrov pristnega prav dobrega vina in to radi tega, ker je grozde-jako dobro dozorelo in ni sploh nič prizadeto bilo od peronospore, kakor je to bilo poleg morja. Vsako leto so imenovani posestnik svoja vina poprodali še v moštu. Ko so pa lani zvedeli, da so po drugih krajih imeli slab pri-delek in da je bilo prizadeto od peronospore, so pa ceno vinu podražili po 50 do 52 kron hektoliter. Sedaj pa, ker imajo potrebo de-narja za obdelovanje vinogradov in za druge hišne kmetske potrebe, bi radi prodali svoja vina po 32 do 34 K hektoliter. Za natančnejša pojasnila naj se obrnejo trgovci do Andreja Bozec p. d. Zgančec, Černikol, Istra. Poma-gajte ubogim istrskim Slovincem!

Ljubljanske novice.

Ij Slovensko gledališče. Jutri, v petek, se poje zadnjič prekrasna moderna opera »Toska« ter se ž njo naši pevci-solisti, ga. Skálova, g. Orželski in g. Oufed-nik od Ljubljane poslové. Ker deželni odbor ne izplača »Dramatičnemu društvu« običajne subvencije, je nadaljne vzdrževanje sloven-ske opere docela onemogočeno. Jutrišnja opera je torej bržčas za nekaj časa obenem zadnja slovenska operna pred-stava v Ljubljani.

Ij G. Verovšek, član slovenskega gledali-šča bo gostoval dne 8. aprila v Gorici v »De-setem bratu«.

Ij Prezgodnje veselje. Neki ljubljanski gostilničar ima veliko veselje do tičev, po-sebno rad pa ima kanarčke. V svoji zbirki ima tudi lepega kanarčka, ki se posebno odlikuje z žvrgolenjem. Na tega kanarčka je bil gostil-ničar jako ponosen in je o njem pripovedoval svojim gostom, med katerimi sta bila tudi dva mesarja. Pripovedoval jim je, da je dal svo-jemu ljubljencu tovarišču, da bi pomnožil take izvrstne pevce in da se babica »kuja«, ker ne iznese nobenega jajca. Hudomušna me-sarja, katerima se je gostilničar smilil, sta pa napravila sebi veselje. Položila sta v gnez-dece cukren jajček in odšla. Drugi dan jima je gostilničar z veseljem srcom pripovedoval, da je babica že znesla jajce in da se bode kmalu pomnožil pevec rod. Babica sedi in gostilničar pričakuje drugega jajca, katerega je drugi dan že zopet opazil. Sedaj je gostil-ničar hodil vsako jutro opazovat, kedaj da začivkajo mladiči, pri tem se pa hudoval nad babico, da je »šavlasta« in da jajca samo

kljuje. Ko sta bila jajca že vsa oključana, ju je gostilničar natančneje gledal in videl, da sta oba cukrena. Gostje so ga potem izpra-ševali, kje da ima mladiče, ker ni videti več jajc, a gostilničar jim baje ni dal drugega od-govora, kakor: »Dajmo rajš pit!«

Ij Pri krojaškemu mojstru g. Reisnerju de-lajo pomočniki.

— V Brežicah se v kratkem nastani nem-škutarski odvetnik dr. Janesch iz Ljub-ljane, katerega je poklicala nemškutarska stranka, da ji pomaga reševati pogrezajočo se nemškutarijo.

Razne stvari.

Najnovejše.

Radi žene dvakratni umor in samoumor. V Kocizjanu pri Brnu je ubil dalavec Fran Wiche svojega deset let starega sina in svojo osem let staro hčerko, a sam se je potem utopil. Wiche je to storil iz ža-losti, ker se je njegova žena udala pijači.

Baron Gautsch odpotuje 1. aprila v Karlove vane.

Vezuv je zopet začel bruhati.

Iz slovanskega sveta.

sl Domače hranilnice na Črni gori. Po nagibu češkega izvoznega društva v Pragi (»Vývozni spolek«) se je na Črni gori upeljal sistem štedenja s pomočjo domačih malih hranilnic. Ta sistem je zelo primeren za revne sloje; sestavljen je po vzoru čeških denarnih zavodov. Kakor se poroča, te hranilnice ljud-stvu zelo ugajajo.

sl Iz Harbina se piše: »Četudi je že od odšlo veliko vojakov, vendar naše mesto ima nadalje vojaški značaj. Vojaštvo in vojaške razmere so povsod: na ulicah, v gostilnah, pri veseljah. Prodajalnice prezirajo navad-nega kupca, vse je izračunjeno na okus vo-jakov. Celó v listih se nahajajo takšni inse-rati, kakršni se ne nahajajo po drugih listih. Na primer: »Proda se 25.000 pudov kislega zelja«. 25.000 pudov kislega zelja ne morejo snesti navadni mestni prebivalci. Da bi se ta masa kislega zelja spravila pod streho, je treba dveh pehotnih divizij. — Isti značaj ima tudi harbinski tisk. V Harbinu se izdajajo 4 listi, od katerih dva sta — vojaška. En izmed njih »Vestnik Maničžurskoj Armii« je posvečen preprostim vojakom in nižjim častnikom. Drugi list »Voenaja Žiznj« je sicer pisan za navadno inteligenco, a kakor njegov naslov kaže, razpravlja tudi vprašanje vojaškega živ-ljenja.«

sl Nova hrvaška opera. Mladi hrvaški komponist Benito pl. Berza, doma iz Zadra in živeč na Dunaju bo v kratkem času gotov s svojo opero »Eisenhammer«, ki jo se-stavlja že dve leti.

slShod dalmatinskih poslancev in župa-nov se bo vršil, kakor se poroča, po Veliki noči v Spljetu. Namen shodu je, da se vpele kompaktna organizacija hrvaških strank. Po-svetovalo se bo tudi o splošnem političnem položaju in o volilni reformi. Shodu bo pre-dsedoval predsednik hrvaške stranke dalmatin-skega deželnega zbora dr. Čingrija.

sl Rusija se hoče zavarovati. Da ne bi bilo v bodoče toliko nepravil pri morebitnem zopetnem štrajku brzozajnih uradnikov, je zvala ruska vlada Marconija, da pride v Ru-sijo in uredi po celem carstvu brezžični brzozaj.

sl Slovanska zveza v Ameriki. Iz Pitts-burga poročajo, da je število članov »Slovan-ske zveze« naraslo na 22.942.

slOrientalni ekspresni vlak preko Hrvaške. Belgrajski »Trgovinski glasnik« priobčuje že celo serijo člankov, v katerih govori o takem vlaku in dokazuje, kako veliko korist bi imela od tega tudi Srbija.

Telefonska in brzozajna poročila.

KRANJSKI DEŽELNI ZBOR NENADOMA SKLICAN. — VELIKA SENZACIJA.

Dunaj, 29. marca. Kranjski de-želni zbor je sklicank zasedanju na dan 2. aprila. Današnja »Wiener Zeitung« priobčuje tozadevno cesarjevo pi-smo. V današnji seji odseka za volilno re-formo je interpeliral dr. Šusteršič minister-skega predsednika Gautscha kakaj je vlada kranjski deželni zbor sklicala. Ministr-ski predsednik je odgovoril, da je vlada ugo-dila resoluciji, katero je deželni zbor kranjski v zadnjem svojem zasedanju sklenil in v ka-teri je izrekel željo, naj vlada skliče deželni zbor ad hoc, da mu predloži volilno re-formo za kranjski deželni zbor. Na nadaljno vprašanje dr. Šusteršiča, kako stališče bo zavzela vlada in kaka bo ta predloga, je odgovoril ministrski predsednik, da se sedaj ne more izražati o vladni taktiki, to bo stvar kranjskega deželnega predse-dnika.

Dunaj, 29. marca. Sklicanje kranjskega deželnega zbora je naravnost senzacionalno vplivalo, ker se s tem parlamentarno delo prej prekine, nego se je pričakovalo. Po oficijelnih izjavah v današnji prvi seji odseka za volilno reformo, se hodo seje tega odseka nadaljevale še le po Veliki noči, zbornica pa gre po ju-trišnji seji že na velikonočne počitnice in se snide zopet dne 24. aprila. Ta vest je vplivala kakor bomba, ker je odsek nameraval zboro-vati ves prihodnji teden in je bilo pričakovati, da bo generalna debata v odseku do Velike noči končana. O vzrokih in namenih vlade se baron Gautsch noče nič izraziti in omenja le to, kar je zgoraj dejal dr. Šusteršiču, ki je bil po vladni odredbi ravno tako presenečen kot drugi. Vladni korak se na najrazličnejše načine komentira. Nekateri spravljajo ta ko-rak v zvezo s tem, da vsenemški predlog o izločitvi Galicije ni dobil potrebne 2/3 večine,

pač pa vendar navadno večino in je zato vla-da napravila med posvetovanjem državnega zbora presledek, da se razmerje med vlado in strankami zboljša in pojasni in da onemo-goči vlada kaka slična nadaljna presenečenja pri glasovanjih. Drugi zopet pravijo, da je baron Gautsch bolan in da se je njegovo zdravje tako poslabšalo, da mora za 14 dni ali tri tedne v Karlove vane, ter je zato napravil ta parlamentarni odmor, da more med tem iti v češko zdravilišče. Ker bi se bilo batl, da bi v parlamentu ali v odseku za volilno reformo, vlada morda ob njegovi odsotnosti doživela kako tako presenečenje kot včeraj, je sklical Gautsch kranjski deželni zbor.

Dunaj, 29. marca. V današnji seji od-seka za volilno reformo je predsednik Marchet izjavil, da je predsednik zbornice Vetter oblju-bil, da bodeta na teden le dve seji državnega zbora, v torek in petek. Na to je Marchet vprašal odsek, kako stališče zavzema glede sklicanja kranjskega deželnega zbora in nada-ljevanja odsekovih sej. Poslanec Stein je izjavil, da je samoobsebi umevno, da ako so seje zbornice sistirane, da tudi ne bo zboroval odsek. Kramaf je vprašal Gautscha koliko časa bo zboroval kranjski de-želni zbor. Gautsch je odgovoril, da bo kranjski deželni zbor za rešitev svojega dela potreboval en teden. Kaiser je opo-zarjal Steina na razloček, ki je med odgode-njem in parlamentarnimi počitnicami. V pr-vem slučaju bi odsek ne mogel zborovati, ako bi ne bil permanenten, v drugem slučaju pa bi lahko zboroval, ako bi en član odsekov, dr. Šusteršič, ne bil obenem član odsekov in tudi član kranjskega deželnega zbora. Dr. Šusteršič je nato izjavil, da je on tu edini član, ki je član odseka in kranjskega deželnega zbora, dolžnega se čuti, da se udeleži sej kranjskega deželnega zbora in da tudi ne zamudi nobene seje odseka za volilno reformo. Radi tega se mora poslužiti ustavne pravice, da se mu da pravico udeležiti se sej odsekovih in kranj-skega deželnega zbora. Dr. Adler je nato iz-javil, da je vsak nadaljni pogovor odveč. Ker je dr. Šusteršič član kranjskega deželnega zbora in odseka je stvar rešena. Predsednik Marchet je to še enkrat resumiral, da odsek med parlamentarnimi počitnicami sistira svoje delo. Nato je odsek pričel generalno debato. Govorila sta Kaiser in Daszinsky. Jutri ima odsek po zbornični seji še eno sejo, nakar se seje odseka odgodiijo ter se prične zopet po velikonočnih počitnicah.

Dunaj, 29. marca. O nenadnem skli-canju kranjskega deželnega zbora poroča »Neue Freie Presse«, da se v krogih slov. kranjskih deželnih poslancev govori, da je vz-rok sklicanju tudi ta, ker so deželne fi-nance v neredu in ker se je v zadnjem zasedanju sklenilo več stvari, ne da bi se imelo zato pokritja. Nemški poslanci pa iščejo globokejših vzrokov. Skoro gotovo je zveza med včerajšnjim glasovanjem v državnem zboru in med sklicanjem kranjskega dežel-nega zbora. Vlada se je bala, da se ne vloží v državni zbor kak nujni predlog za takojš-njo razpravo zakona za poblastilo za skupne izdatke in da bi pri tej priliki zopet hvečino imela proti sebi. Po včerajšnjem glasovanju v državnem zboru se je vršil ministerski svet.

Dunaj, 29. marca. V soboto se vrši ministrski svet, kateremu se predpi-suje z ozirom na sklicanje kranjskega dežel-nega zbora in vladnih namer velik pomen.

PRESTOLONASLEDNIK IN VOLILNA REFORMA.

Praga, 29. marca. Potrjuje se vest, da je prestolonaslednik povodom svojega bivanja tu spravlil pri obedu pri grofu Thunu pogovor tudi na volilno reformo. Prestolonaslednik vo-lilni reformi ni več nasproten, ker je dobil po-ročila, da bi bili po novi volilni reformi iz-voljeni v alpskih deželah katoliški možje.

GROF SCHAFFGOTSCH PONESREČIL.

Trst, 29. marca. Namestniški podpre-dsednik dr. Andrej grof Schaffgotsch je na ne-kem izletu padel s kolesa ter se močno po-škodoval na plečih. Akoravno ni poškodba nevarna, bo vendar trebalo štiri do šest ted-nov, preden zopet okreva, da bo mogel vršiti svojo službo.

STAVKE V ISTRI.

Trst, 29. marca. Rudarji v Labinu stavkajo. Zahtevajo zvišanje plač. Za pre-voznike vsaj 2 K, za druge vsaj 3 K na dan. V Pulju so stavkali zidarji, a šli večinoma na delo.

BOLGARSKI KNEZ OBIŠČE CARIGRAD.

Sofija, 29. marca. Sofijski list »Den« je priobčil vest, da je sultan povabil kneza Ferdinanda, naj ga obiše v Carigradu. Knez se odzove pozivu. Vozni potovanja pripru-jejo veliko politično važnost; v prvi vrsti se gre baje za sedanje razmere v Makedoniji.

ZOPET VELIKA KATASTROFA V RUDNIKU.

Tokio, 29. marca. V rudniku Tukasima se je dogodila velika eksplozicija. 250 oseb je mrtvih.

Listnica uredništva.

Krojaški pomočniki v Ljub-ljani: Nekdo je danes prinesel v naše ured-ništvo nek listek, na katerem se po § 19. po-pravila, da stavka v Ljubljani ni socialno-de-mokratska. Izjavili smo že, da kot neodvisno giaslo sprejemamo pojasnila iz obeh na-sprotnih si taborov, ako se kdo prijazno obrne do našega uredništva. S § 19se pa ne damo v tem slučaju od nikogar pritiskati, posebn-ne, če ga dotični rabiti ne zna.

I. K. Hvala! Prosimo še večkrat kaj. — Š. v K.: Prosimo za prevode kratkih, zanimi-vih povestij in črtic. — G. Ivan Fajdiga v Ra-dovljici: Potrjujemo, da niste Vi pisali dopisa v »Slovenčev« 61. številki.

Izjava.

Doletela me je izredna čast, da se je obregnil ob mojo malenkost »Slov. Narod«.

V včerajšnjem uvodnem članku dolži mene, da sem jaz pisal poročilo o zaupnem shodu narodno-napredne stranke v »Slovenca« in zagrebški »Obzora«.

To je čisto navadna izmišljotina ter mi oba lista lahko potrdita, da o tem shodu nisem pisal niti črke, ker na shodu niti navzoč nisem bil.* Obrnil sem se v tem oziru tudi pismeno na uredništvo »Obzora«.

Kar se pa tiče ostalega napada na mojo osebo, ni vredno, da bi se oziral na to. Raveden sem le, kakšen hasek ima »Narod«, da maha okrog sebe s tako polomljenim in resnega lista nevrednim orožjem.

Da bi »Slovenski Narod« popravil storjeno mi krivico, tega niti ne zahtevam, tem manj pa pričakujem.

V Ljubljani, 29. sušca 1906.

Fran Kristan.

* Opomba uredništva: Potrjujemo, da gošpod Fran Kristan ni pisal poročila.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306 2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v mm
28	9. zveč.	730.4	0.4	sl. svzh.	jasno	3.1
29	7. zjut.	728.1	-2.8	sr. sever	.	.
	2. pop.	726.3	5.3	sr. vzjvzh.	.	.

Srednja včerajšnja temp. 2.0°, norm. 6.0°

Zahvala.

Podpisani sem bil 36 let najemnik na kneza Porcija posestvih na Turnu pri Ilir. Bistrici. Ta posestva je kupil preč. gospod Karol Lenasi, kurat pri Sv. Mihaelu na Notranjskem. Hotel mi je prepustiti en del omenjenega posestva in hišo za stanovanje do moje smrti v brezplačno uživanje, toda z njegovimi pooblaščenec sem se pogodil, da so mi prodali en del posestva s hišo vred.

Tem potom se torej najtopleje zahvaljujem preč. gospodu Karolu Lenasi-ju, kuratu pri Sv. Mihaelu za izkazano mi veliko uslugo ter usmiljenost in njegovim pooblaščenecem za neprevisoko kupnino zemljišča.

Blaž Penke,

posestnik na Turnu št. 2.

Suha bukova drva

se dobijo v vsaki množini pri P. Peterca za sv. Krištofom v Ljubljani. 642 5-5

Brez konkurence je bodisi kar se tiče blaga ali cen

Angleško skladišče oblek v Ljubljani

Glavni trg št. 5

Kar doslej ni bilo mogoče, je odslej mogoče! Še nikdar tako nizke cene.

- 1 površnik za gospode ali ulster a gld 6.-
- 1 najnovejši moderni dolgi palet za dame " 5.-
- Obleka za dame najnovejšega kroja ali 1 meter dolgi palet " 4.-
- 1 moška obleka ali ha velok " 3.50
- 1 suknena obleka za dečke " 2.50
- 1 višnjevi naramnik z rdečo naglavnico (kapuco) za dečke v poljubnih velikostih " 2.50
- Haveloki za dečke in deklice, jopiči, volnena krila kakortudi elegantne lahke jopice (bluze) v vsakojakih barvah " 1.50

- Suknene hlače, najno vešje obleke za dečke in gospode, modni klobuki a gld 1.20
- Moderni klobuki, pique telovniki, srajce, oprava za dečke, obstoječa iz: hlače, vesljaškega telovnika in čepice " 1.-
- Kostumi za tridodasetletne otroke " 0.90
- Otroški klobuki, obleke za prati, telovniki s pasom za gospode, bluze " 0.50
- Čepice, kravate, Moire-pasi za dame, slamniki " 0.20
- Najnovejši klobuki in kr. komorne in dvorne klobučarne P. & C. Habiš na Dunaju " 4.-

Vsi predmeti so najokusneje izgotovljeni. Velika izber finega angleškega in francoskega sukna za obleke po meri, ki se na Dunaju in v Berlinu po najmodernejšem kroju hitro izgotavljajo. Velepospovnanjem

670 3-2

O. BERNATOVIĆ.

Naprodaj je hiša

zelo prostorna in velika, 8 minut oddaljena od železniške postaje blizu mesta na Spodnjem Štajerskem ob okrajni cesti, v prijaznem trgu, kjer je več tovarn in kamor zelo radi prihajajo letoviščniki. Poleg hiše je v posebnem posloju novozgrajena peč za pekarijo. Hiša je posebno pripravna za gostilniško obrt. S hišo vred se tudi proda nekaj njiv, travnik in gozd. Več pove upravnistvo »Slovenca«. 533 6-5

V večjem trgu na Spod. Štajerskem se zaradi bolehnosti posestnika **takoj proda dobro obiskana** 460 10-7

večja gostilna

katera je v celem okraju na najboljšem glasu in vsakemu lahko dokaže, da se izvrstno obrestuje. Kje, pove upravnistvo.

Iščem za boljše hišo v manjšem mestu na Kranjskem dobro, perfektno

kuharico

ki zna samostojno kuhati in je mirnega značaja in prijaznega vedenja. So 4 osebe gospode in 4 posli. Le take, ki iščejo stalne službe in imajo dobra spričevala naj javijo svoje ponudbe pod šifro A. B. na upravnistvo »Slovenca«. 665 3-7

Proda se hiša št. 28 v Kranju

(Kokrsko predmestje) spadajoča v konkurzno maso tvrdke R. & E. Roos v Kranju, tvoreča vložek šte. 409 davčne občine Kranj, ki je sodno cenjena z vrtom vred na K 58.147.

Pismene ponudbe staviti je konkurznemu upravitelstvu do všteti 10. aprila 1906, katerim je priložiti tudi 10% varščine.

S to prodajo se nikakor ne krato zastavne pravice hipotekarnih upnikov.

V Kranju, dne 27. marca 1906.

681 3-1

Rudolf Kokalj, konkurzni upravitelj.

Panorama Kosmorama

v Ljubljani
Dvorni trg šte. 3,
pod »Narodno kavarno«
—O— 679

Od nedelje 25. marca do vštete
sobote 31. marca 1906:

Južna Amerika: Argentinijska, Buenos Aires.

!!! Najnovejša iznajdba !!!

10.000 K za kaj boljše!

Zahtevajte za 12 vin. povsod le

Jekelinus

najcenejše najbrilant. najčistejše 509 12-7

idealno čistilo

v podolgasti obliki
ne samo za vse kovine, marveč tudi za lesno in usnjato pohištvo, oljnate slike, igralne karte, marmornate plošče itd. itd.

Osrednja prodaja: Josip Zug, Dunaj II/3, Ober-Donaustrasse 101.

Zaloga v Ljubljani: Henrik Kenda, I. Korencan, Anton Krisper, Vaso Petričič, Viktor Schiffer.

Naravni dobri

brinjevec

2487 10 se dobi pri
L. Šebeniku v Sp. Šiški.

Izurjenega 683 2-1

pomočnika

sprejme takoj ANTON ČEBUL, krojaški mojster, Jesenice, Gorenjsko

Trgovina olja G. Benedetič, Trst, via Valdirivo 8.

Zaloga dobro preskrbljena z vsakovrstnim oljem iz najboljših pridelkov. Specialiteta finih vrst. Pošilja se v sodih in po 553 pošti v limanah sodih. 5-3

Promet s čeki in nakaznicami.

Gričar & Mejač

Ljubljana

Prešernove ulice 9.

530 6-4

priporočata svojo velikansko zalogo konfekcijskega blaga za gospe, gospode, deklice in dečke.

Največja izbira v novostih za pomlad in poletje.

Ceniki na zahtevo zastonj in poštne prosto.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promete izdaja k vsakemu zrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—

Zamenjava in eskomptuje

izrečane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje.

Ekompt in tekaso menlo.

Rezervni zaklad K 200.000.—

Daje predjume na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Borska naročila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Podružnice:

Praga z menjalnicami: Graben 25, Mala stran, Most ulica 17, Žitkov, Husova ulica 37, Brno, Veliki trg 10, Baden, Glavni trg 4, Češka Lipa, Češka Kamenica, Moravski Zumberg, Schillerjeva cesta 3, Mödling, Fran Josipa trg 9, Novi Jičla, Crna cesta 8, Pizea in Svitava.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wollzeile 10, II. Taborstrasse 4, III. Ungargasse 69 (vogal Rennweg), IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 88 a, VII. Mariahilferstrasse 76, VIII. Lerchenfelderstrasse 132, IX. Alservstrasse 32, X. Favoritenstrasse 59, XVIII. Währingerstrasse 82, XXI. Hauptstrasse 22.

Menjalnična delniška družba 67 150-32

„MERCUR“

Dunaj, I. Wollzeile 10.

Ako. kapital K 12.000.000. Reser. zaklad K 5.000.000.

Najkulantnejši

nakup in prodaja

vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk, deviz, valut in denarja.

Zamenjava in eskomptiranje

izrečanih zastavnih in obligacij, srečk in kuponov.